

A NOTRE DAME DE SION RENDHÁZ KÁPOLNÁJÁNAK ÉPÍTÉSE Az építési munkálatokat Havel Lipót budapesti építõmester cége vállalta. A vállalkozó kötelezte magát arra, hogy az építkezési munkákat 1929. június 1-jén megkezdi és 1930. május 30-án befejezi; rendház, internátus, paplak és templom felépítésében egyeztek meg.³² A tervezõ a Sas-hegy két kúpja közé helyezte el a monumentális épületegyüttest, és annak háttérével és teraszos parkjával nyugozta le a szemlélõt.³³ A tervek ellen a mérnöki bizottság több kifogást emelt a Közmunkák Tanácsánál, többek között azt, hogy a Clark Ádám által tervezett Saxlehnevilla nem maradt meg teljesen az akkori formájában. Végül a villa keleti homlokzatát meghagyták, így módosították a kápolna terveit. Vagyis a rendház kápolnája követte az egykori villa és kápolnájának neogótikus vonalát. 1929. július 23-án az építkezés helyszínén a mérnöki bizottság kíséretében megjelent a Közmunka Tanácsának az elnöke. Megállapították, hogy az épület közönséges kevert falazattal ké szült. Valamint a villa kelet felé esõ homlokzata érdekes kiképzésû, történelmi beccsel bír, és jellegzetesen mutatja az 1840-es években gyakran alkalmazott építészeti formákat. A templom építésénél a földmunka 1929. szeptember 10-én kezdõdött meg.³⁴ A rendház lelkésze (valószínûleg Belkó Ágoston³⁵) 1929. október 5-én szentelte fel az épületet. 1929. október 12-én az alapozási munkák folytak. 1929. október 21–26. között a fõhajó falazásán dolgoztak. Az építésvezetõség elhatározta, hogy a fõ- és mellékhajó közötti oszlopokat téglá helyett terméskõbõl készítik el. 1929. november 21-én elkészült a templom fõhajójának falegyene, elhelyezték a vasgerendákat és elrendelték a vasgerendák közötti vasbeton földém készítését. Elkészült az összekötõ épület (a rendház és a kápolna között) falegyene. 1929. november 25–30. között megkezdõdött a templom földémének betonzása, és befejezõdött a két oldalhajó falazása. 1929. december 2–7. között elkészült a templom földémének betonzása, míg a fõpárkány kirakása folyamatban volt. 1929. december 9–14. között a templomorom falazása folyamatos, ennek bekötéséhez leszállítottak és elhelyeztek három darab, egyenként 1,5 méter hosszú falkapcsot. Nyolc kõoszlopot helyeztek el a fõ- és mellékhajók között, ezek fölé megkezdõdött a kettõs boltozat készítése. 1929. december 16–21. között az ács felállította a tetõ faszerkezetét. A szentélynél készült a felfalazás. 1929. december 23–28. között a nagytetõ felállítása elkészült a fõpárkány nélkül. 1929. december 30.–1930. január 4. között megkezdõdött a rabitzboltozatok készítése. 1930. január 13–18. között elkészült a szentély lefedése és a mennyezet. A bádogos folyamatosan dolgozott az oldalhajók lefedésén. 1930. január 20–25. között a középhajó rabitzboltozatai vakolás nélkül elkészültek. 1930. január 27.–február 1. között az oldalhajók mennyezetein, valamint a szentély mennyezetének rabitzolásán dolgoztak. 1930. február 3–8. között a rabitzmennyezetek elkészültek. A szentélymennyezet és a három oldalhajó rabitzboltozatát simára vakolták. 1930. február 10-én az ács megkezdte a sekrestye borított gerenda földémének és a vele összeépített tetõszerkezetnek a felállítását. A fagy miatt szünetelt a templom boltozatainak vakolása. 1930. február 17–22. között a fagy miatt még mindig szünetelt a vakolás. A bádogos a fõhajó függõcsatornáit elkészítésén dolgozott. A harangtorony fedése elkészült. A sekrestye tetõzetével összeépített földém deszkázása még hiányzott. A javasolt külön fõ- démszerkezet nem került kivitelezésre. 1930. február 23.–március 1. között a tetõt palával lefedték. 1930. március 3–8. között a gipszvakolást újrakezdték, ugyanakkor a lakatos a templomablakokon még nem dolgozott. Megrendeltek két darab vasgerendát a rendház és a templom közötti összekötõ szárny lépcsõje részére az ablak áthidalására. 1930. március 12-tõl a fagy miatt a fehér munka szünetelt. 1930. március 17–22. között a sekrestye feletti bádogfestés még nem készült el. 1930. március 24–29. között a kápolnamennyezet teljesen elkészült, az ablakok még hiányoztak, és a bádogfestés sem készült el. A homlokzatsvakolás még folyamatban volt. 1930. március 31.–április 5. között az összekötõ részben elkészült a lépcsõ. Az ablakokat nem szállították le, a bádogfestés továbbra is hiányzik. 1930.

április 10-én leszállították a tíz darab ablakot, és 11-én ezek elhelyezése megkezdődött. A kőlábazat elhelyezése szintén megkezdődött, valamint megrendelték a harangokat.³⁶ Az utóbbit a Szlezák László Harangércöntőde, Harangfelszerelés és Haranglábgyár készítette: két darab ércharang, illetve jelzőcsengő, melynek hangja „e”, alsó átmérője 620 mm, súlya 130 kg. Ehhez 3 méter magas, 200 kg-os festett és csavarozott vasállvány, valamint egy forgatható vaskorona készült. A harangra szentkép és felirat került: NOTRE DAME DE SION 1930. A kerti jelzőcsengő 5 kg súlyú, a legfinomabb harangérből készült, húzószerkezettel, kerettel és tetővel.³⁷ 1930. április 22–26. között a kápolna lábazati köveit, melyek a régi megmaradó épülethez tartoztak, és több helyen hibásan készültek, a kőfaragó átalakította és újra elhelyezte. 1930. május 5–10. között a kápolna földszinti csúcsíves ablakait leszállították és elhelyezték. A szentélybe beépítendő két darab csúcsíves ablakot is leszállították. A kápolna belső díszvakolási munkái folyamatban voltak. 1930. május 19–24. között a kápolna lábazatának elhelyezése folyamatban, mögötte a régi vegyes falazatot kivésték, és újra szakszerűen kifalazták. 1930. május 26–31. között a homlokzatkavolás a régi rész kivételével elkészült. 1930. június 2.–7. között a hátulsó homlokzaton még dolgoztak. A belső kőművesmunkákat befejezték. A lábazat a padlózás hiánya miatt még nem készült el. 1930. június 23.–28. között készült el a homlokzat.³⁸ A kápolna rabitzmunkáit a Parafakőgyár Rt. végezte.³⁹ A kápolna ol-tárdíszé Ernst Deger (1809–1885) Madonnája alapján készült, amelynek eredetijét az esztergomi primási palota képtárában (Keresztény Múzeum) őrzik. A sioni Szűzanya egyben Magyarország Patrónája is. A rendház védőszentje Szent Erzsébet lett.⁴⁰ A régi villaépület bontási munkálatai Elbontásra került 300 négyzetméter alapterületű fedélszék az összes szerkezeti részekkel, 260 négyzetméter csapos gerenda födém, 200 köbméter (0,18; 0,33; 0,48 és 0,63 méter vastag) téglafalazat, vegyes-falazat és kéményfal, kibontásra kerültek az ajtók és ablakok, helyenként a megmaradt falaknál meghagyták a faragásokat. Felbontották a parkettát, hajópadlót és lapburkolatot. Valamint kibontottak két darab 1,20×2,60 méter belső tokméretű ajtót, három 1,75×3,50 méter külső kőméretű csúcsíves vasajtót, két 1,53×3,00 méter csúcsíves vasablakot, két 0,95×2,80 méter tokméretű felülvilágító ablakot és egy 1,40×2,00 méter kőméretű kétszárnyú vas pinceajtót. Levették a vakolatokat, a párkányokat, lábazatokat, nyolcszögletű sarokoszlopokat és az összes tagozatot.⁴¹ A NOTRE DAME DE SION RENDHÁZ ÉS ANNAK KÁPOLNÁJA Az rendház területe az I. kerületi Miasszonyunk⁴⁴ útja 1. – Sashegyi út⁴⁵ – Sion lépcső⁴⁶ (ma XII. kerület Meredek⁴⁷ u. 1. – Hegyalja út – Sion lépcső) között feküdt, és a tabáni Alexandriai Szent Katalin Plébániához tartozott.⁴⁸ A Notre Dame de Sion Leánylíceum⁴⁹ (és benne a kápolna) 1930-ban nyitotta meg kapuit. A megnyitó ünnepségen részt vett Horthy Miklósné és Angelo Rotta pápai különmegbízott is. 1930. október 15-én a kápolna zárókövét a nuncius úr helyezte el az épület falába.⁵⁰ Az épületegyüttes építészeti szempontból elsőrangú, mert a tervező a nagy szabású épületet úgy helyezte be a Sas-hegy formáiba, hogy az szinte hozzászimult a környezethez, és tagozottságával iparkodott annak minden formáját követni.⁵¹ A rendház alagsorában 4 étterem, 1 konyha, 1 mosogató, 1 mosókonyha, 1 szárító, 2 hall, 1 vasaló, 3 kamra, 1 műhely, 1 kazánház, 1 pince, 1 kapusszoba, 4 szoba, 1 közös fürdőszoba, 2 toalettcsoport, 1 folyosó, a földszinten 1 díszterem, 1 kápolna, 1 tanterem, 3 társalgó, 2 vendégszoba, 3 főnöki iroda, 1 könyvtár, 1 közös nővérszoba, 3 fülkeszoba, 1 kapusszoba, 1 fürdőszoba, 2 toalettcsoport, 1 nagy folyosó, 3 előtér-folyosó, 1 előcsarnok, 2 toalett, az első emeleten 1 tornaterem, 9 tanterem, 1 szertár, 1 tanári szoba, 3 hálóterem, 1 hallos folyosó, 2 toalettcsoport, a második emeleten 5 hálóterem, 1 ruhatár, 14 fülkeszoba nővéreknek, 4 betegszoba nővéreknek, 4 betegszoba növendékeknek, 2 fürdőszoba, 1 mosdószoba, 1 toalett csoport, 1 hallos folyosó, 2 előtér, 3 toalett, a manzárdban 11 szoba, 13 zongora-fülkeszoba, 2 tartalék szoba, 1 fürdőszoba, 2 kamra, 2 folyosó, 4 toalett kapott helyet. Az összekötő épület alagsorában 1 előtér, 2 pincehelyiség, a földszinten 2 előtér, 1 szoba, az első

emeleten1 előtér, 1 terasz kapott helyet. A templom épületben 1 pincehelyiség, a földszinten 1 templomhajó, 2 sekrestye található. A paplak föld szintjén 3 szoba, 1 előszoba, 1 fürdőszoba, 1 konyha, 1 garázs, 1 műhely, 1 kamra, 1 toalett, első emeletén 4 szoba, 1 fürdőszoba, 1 folyosó, 1 toalett és 1 terasz kapott helyett.⁵² Az apácák 1944-ben 110 zsidót bújttak, amit a Gestapo megtudott, de a zsidókat sikerült tovább menteni. A hely stratégiai fontosságú volt, először a magyar katonai parancsnokság, majd 1944 karácsonya előtt a németek költöztek be Karl-Pfeffer Wildenbruck Waffen SS vezérlő tábornok vezetésével. Innen a Várba menekültek.⁵³ 1945 őszén a kápolna négy fala még állt, de a tető beszakadt, így a nővérek volt ebédlőjét alakították át kápolnává.⁵⁴ A kápolna bontási terve 1949. január 7-én készült el, amelynek tervezője és kivitelezője Richter Pál építőmester volt.⁵⁵ Mára a kápolnából csak a XIX. századi boltozatos pince, illetve egy földből kiálló kőtömb maradt meg.⁵⁶ Az intézményt 1948-ban államosították, azt az apácák 1949-ben hagyták el. A létesítmény 1990-ben nem került az Anyaszentegyház által visszaigényelt intézmények sorába.

Képek

http://epa.oszk.hu/01300/01397/00008/pdf/MSion_2010_2_233-242.pdf